

Соціально-економічний паспорт м. Запоріжжя за підсумками 2016 року

1. Загальні відомості

Запоріжжя — місто обласного значення, адміністративний центр Запорізької області. Розташоване на головній водотранспортній магістралі — р. Дніпро. Є одним з найбільших адміністративних, індустріальних та культурних центрів півдня України. Четвертий за величиною індустріальний центр України з розвиненим машинобудуванням, чорною та кольоровою металургією, хімічною та будівельною промисловістю. Місто має річковий порт, міжнародний аеропорт і є важливим транзитним залізничним вузлом. Відстань від м. Запоріжжя до столиці держави м. Києва становить близько 700 км.

Запоріжжя займає вигідне економіко-географічне положення та розташоване на головній водно-транспортній магістралі України — р. Дніпро. Гідрографічна мережа Запоріжжя складається, окрім р. Дніпро, з малих річок: Мокра Московка, Суха Московка, Верхня, Середня та Нижня Хортиця, великої кількості струмків і балок. Довжина малих річок у межах міста складає 26 км, струмків — 11,5 км, балок із водотоками — 22,3 км.

Висота міста над рівнем моря — до 50 м; місцевість — рівнинна, ґрунти — чорноземні звичайні, відносна вологість у зимовий період — 75-80%, у літній — близько 60%; сейсмічність міста — сприятлива (від 0 до 5 балів).

Клімат — атлантично-континентальний, з вираженими в літній період посушливими суховійними явищами, які в окремі роки виявляються особливо інтенсивно. Літо тепле, зазвичай починається в перших числах травня і триває до початка жовтня, охоплюючи період близько п'яти місяців. Зима помірно м'яка, часто спостерігається відсутність стійкого сніжного покриву. У середньому, висота сніжного покриву становить 14 см, найбільша — 35 см. Середня річна температура +9,0 °С, середня температура в липні +22,8 °С, а в січні — 4,9 °С. Середня глибина промерзання ґрунту — 0,8 м, максимальна — близько 1 м.

За умовами забезпеченості вологою територія міста належить до посушливої зони. Середньорічна кількість опадів становить 443 мм, а випаровування з поверхні суходолу — 480 мм, з водної поверхні — 850 мм. При цьому влітку часто спостерігаються зливи, що сильно розмивають поверхню ґрунту.

Територія м. Запоріжжя в межах міської ради становить 33155 га.

Показник витрати території на 1000 жителів — 39 га, що приблизно збігається з такими ж показниками по міських поселеннях України (40 га). Більше 4 тис.га зайняті водними просторами (12,8%), близько 8 тис.га займають промислові, комунально-складські об'єкти, спецтериторії, 17,6% міських земель використовується в сільському господарстві.

Місто Запоріжжя поділено на 7 адміністративних районів: Вознесенівський, Дніпровський, Заводський, Комунарський, Олександрівський, Хортицький, Шевченківський. У районах створено районні адміністрації, які забезпечують функції взаємодії з громадськістю, органами самоорганізації населення в питаннях життєзабезпечення та благоустрою міста.

Запорізьку міську раду представляють 64 депутати. У міській раді сформовано депутатські групи і фракції: «Об'єднання «Самопоміч» (6 депутатів); «ВО «Батьківщина» (6 депутатів); «УКРОП» (9 депутатів); «Нова політика» (9 депутатів); «Солідарність» (7 депутатів); «Наш край» (6 депутатів); «Опозиційний блок» (20 депутатів); Позафракційні (1 депутат).

Виконавчий комітет Запорізької міської ради складається з 16 осіб (у тому числі представники виконавчих органів міської ради, підприємств та організацій міста).

До структури виконавчих органів Запорізької міської ради входять департаменти і управління та районні адміністрації по 7 районах міста. Структурні підрозділи, які функціонально мають здійснювати безпосередній моніторинг процесів благоустрою та архітектурно-будівельного контролю мають статус інспекцій.

У м. Запоріжжі триває багаторічна тенденція скорочення чисельності населення за рахунок усіх складових демографічного розвитку: народжуваності, смертності та міграції.

Станом на 01.01.2017 у місті мешкало 750,685 тис.осіб. Упродовж 2016 року чисельність населення зменшилася на 6242 особи, в т.ч. за рахунок природного скорочення на 5055 осіб, міграційного — на 1187 осіб.

Упродовж 2016 року в місті народилося 6219 немовлят, що на 489 дітей менше, ніж торік (6708 дітей).

Упродовж останніх років спостерігається суттєве перевищення кількості померлих над кількістю народжених.

Так, у звітному періоді зареєстровано 11274 померлих, що на 225 осіб більше, ніж у 2015 році.

Чисельність населення міста, також, скорочується за рахунок міграції. Упродовж 2016 року до міста прибуло 958 осіб, а вибуло — 2145 осіб.

2. Промисловість

Місто Запоріжжя — один з найбільших промислових мегаполісів країни. У ньому зосереджені машинобудівний, енергетичний і металургійний комплекс державного значення.

Промисловий потенціал міста Запоріжжя — це понад 290 промислових підприємств (підприємства за основними видами промислової діяльності, які включені до щомісячної статистичної звітності).

За підсумками 2016 року в порівнянні 2015 роком спостерігається збільшення обсягів реалізованої промислової продукції.

Обсяг реалізованої промислової продукції в цілому по місту за 2016 рік становив 143 204,6 млн.грн (73,0% до обласного показника та на 9,8% більше, ніж у 2015 році), у розрахунку на одного мешканця показник становив 137,7 тис.грн, що в 3 рази більше, ніж в середньому по Україні.

За 2016 рік у структурі реалізованої промислової продукції міста металургійне виробництво складало 47,6%; машинобудування — 14,0%; виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів — 7,6%; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря — 15,7%.

Металургійне виробництво. Виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування

За 2016 рік у порівнянні з 2015 роком збільшено виробництво резервуарів, цистерн, баків та контейнерів подібних з металів чорних або алюмінію, місткістю більше 300 л на 55,5%, феросплавів — на 2,7% проте зменшено виробництво сталі на 2,3%, послуг з лиття чавуну сірого — на 25,8%, послуг з лиття сталі — на 38,4%.

Упродовж звітної періоду металургійними підприємствами міста вироблено 37,0% всієї сталі, виробленої в Україні, 15,3% чавуну та 13,3% резервуарів, цистерн, баків та контейнерів подібних з металів чорних або алюмінію, місткістю більше 300 л.

Обсяг реалізованої промислової продукції галузі за січень-грудень 2016 року по м. Запоріжжю складав 49 766,2 млн.грн (98,6% до обласного показника та на 5,2% більше, ніж за аналогічний період 2015 року).

Металургійний комплекс міста представлений такими відомими підприємствами чорної та кольорової металургії, як:

- ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» — провідний виробник прокату, сталі та чавуну;
- ПАТ «Запорізький завод феросплавів» — провідний виробник феросплавів;

- ПАТ «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» — виробник спеціальних сталей;
- ТОВ «Титано-магнієвий комбінат» — єдиний в Україні виробник губчатого титану, який також виробляє титанові зливки.

Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування

На підприємствах машинобудування міста за 2016 рік у порівнянні з 2015 роком збільшено виробництво трансформаторів на 24,1%, елементів баластних для ламп і трубок газорозрядних, перетворювачів статичних, котушок індуктивності інших — на 72,8%, апаратури електричної для комутації або захисту електричних схем на напругу більше 1000 В — на 1,6% при цьому зменшено виробництво автомобілів легкових на 89,0%.

Протягом звітнього періоду машинобудівними підприємствами міста виготовлено 70,0% апаратури електричної для комутації або захисту електричних схем на напругу більше 1000 В, виробленої на території країни.

Обсяг реалізованої промислової продукції галузі за січень-грудень 2016 року по м. Запоріжжю складав 14 683,9 млн.грн (84,1% до обласного показника та на 13,0% менше, ніж за аналогічний період 2015 року).

Економіко-визначальні підприємства галузі:

- ПАТ «ЗАЗ» — єдине в Україні підприємство, яке має повний цикл виробництва легкових автомобілів, виробляє також вантажні автомобілі та автобуси;
- АТ «Мотор Січ» — провідна компанія світу, яка виробляє надійні двигуни до авіаційної техніки, а також промислові газотурбінні установки;
- ПАТ «Запоріжтрансформатор» — один з лідерів світового трансформаторобудування;
- ПАТ «Український графіт» — провідний виробник графітованих електродів для електричних печей;
- ПАТ «Запорізький завод важкого кранобудування» — одне з найбільших кранобудівних підприємств;
- КТ «Запорізький завод високовольтної апаратури «Вакатов і компанія» — визнаний в Україні лідер постачальників високовольтних вимірювальних трансформаторів, комплектних розподільчих пристроїв середньої напруги та високовольтних роз'єднувачів;
- КП «Науково-виробничий комплекс «Іскра» — провідний розробник та виробник наземної радіолокаційної техніки оборонного комплексу України;
- ДП «Запорізький державний авіаційний ремонтний завод «МіГремонт» — спеціалізується на ремонті та модернізації авіаційної техніки;

- ПАТ «Запорізький механічний завод» — виробляє запасні частини до рухомого складу залізничного транспорту;
- ПАТ «Запорізький електроапаратний завод» — спеціалізується на виробництві силових напівпровідникових перетворювачів.

Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів

За 2016 рік у порівнянні з 2015 роком збільшено виробництво хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання на 4,5%; печива солодкого і вафлі — на 44,7% при цьому зменшено виробництво пряників і виробів подібних на 8,1%; борошна — на 5,3%; безалкогольних напоїв — на 2,6%; виробів здобних — на 5,2%.

Обсяг реалізованої промислової продукції галузі за січень-грудень 2016 року по м. Запоріжжю складав 7 987,4 млн.грн (51,1% до обласного показника та на 82,7% більше, ніж у аналогічному періоді 2015 року).

Економіко-визначальні підприємства галузі: ПАТ «Карлсберг Україна» м. Запоріжжя — підприємство європейського рівня з виробництва пива та безалкогольних напоїв та ПАТ «Запорізький оліяжиркомбінат».

Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря

У місті за 2016 рік в порівнянні з 2015 роком збільшено виробництво електроенергії на 52,4%, пари та води гарячої на 1,3%.

Обсяг реалізації по галузі за січень-грудень 2016 року по м. Запоріжжю складав 16 421,5 млн.грн (42,4% до обласного показника та на 32,9% більше, ніж у аналогічному періоді 2015 року).

Майже на всіх промислових підприємствах міста впроваджена інтегрована система менеджменту якості, екології та охорони праці, яка відповідає міжнародним стандартам ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, а також постійно впроваджуються інноваційні технології.

3. Зовнішньоекономічна діяльність

Промисловість міста має чітко визначену експортну орієнтацію, про що свідчать високі обсяги зовнішньоторговельного товарообігу, 70,7% якого складає експорт.

Підприємства та організації міста у 2016 році експортували товарів і послуг на суму 2074,06 млн.дол. США (на 21,3% менше, ніж за 2015 рік), імпортували — 858,69 млн.дол. США (на 16,3% менше). Позитивне сальдо зовнішньоторговельного балансу міста склало 1215,37 млн.дол. США.

Як і в попередні періоди, основу зовнішньої торгівлі міста становили товари. На їх долю припадало 92,2% експорту та 94,0% імпорту.

За 2016 року експорт товарів становив 1911,98 млн.дол. США (зменшився на 23,4% у порівнянні з 2015 роком), імпорт — 807,14 млн.дол. США (зменшився на 16,1%). Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 1104,84 млн.дол. США.

Зовнішньоторговельні взаємовідносини підтримувались з партнерами із понад 150 країнами світу. Найвагоміша частка запорізької продукції (29,9%) була поставлена до країн Європи, експорт зменшився на 16,9% в порівнянні з 2015 роком. До країн Азії та СНД відправлено відповідно 29,4% та 29,0% від загального експорту товарів. Експорт до Азії зменшився на 21,9%, до СНД — на 30,9%.

Значні експортні поставки товарів здійснювались у Російську Федерацію (23,8% загального обсягу експорту), Туреччину (13,2%), Італію (6,7%), Польщу (6,2%), Болгарія (4,9), Єгипет (3,8%), Індію (3,4%), Німеччина (2,4%), Ліван (2,3%).

Імпорт товарів здійснювався, зокрема, з РФ (34,5% від загального обсягу імпорту), Німеччини (9,6%), Китаю (8,6%), Польщі (4,6%), Туреччини (3,4%), Литви (3,1%), Білорусії (3,0%), Норвегії (2,9%).

У структурі експорту основну частку склали: чорні метали (61,3%); машини, обладнання та механізми (17,5%); продукти рослинного походження (5,0%); продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (3,4%) в структурі імпорту — мінеральні продукти (30,5%); недорогоцінні метали та вироби з них (20,4%); реактори, котли, машини (9,9%); живі тварини, продукти тваринного походження (7,4%).

4. Капітальне будівництво

У 2016 році в м. Запоріжжі введено в експлуатацію 246 житлових об'єктів, загальною площею 64,96 тис.кв.м, що на 10,4% більше, ніж торік, зокрема — багатоповерхові будинки, загальною площею 32,99 тис.кв.м, з яких: будинки житлового комплексу «Набережний квартал» по вул.Поштовій/ вул.Приходській, по вул.Новокузнецькій, 75, Медичній, 8 тощо. Індивідуальними забудовниками введено в експлуатацію 197 житлових будинків (31,97 тис.кв.м).

Упродовж 2016 року КП «Управління капітального будівництва» здійснювало організацію будівництва та технічний нагляд за роботами з капітального та поточного ремонтів, реконструкції, будівництвом об'єктів комунальної власності міста в межах за рахунок коштів міського та державного бюджетів, а саме:

Види робіт	Вартість виконаних робіт, тис.грн
Капітальний ремонт закладів органів місцевого самоврядування	2 990,710
Капітальний ремонт закладів освіти	16 416,396
Реконструкція закладів освіти	37 041,522
Реконструкція закладів спорту	655,420
Капітальний ремонт закладів охорони здоров'я	7 134,215
Реконструкція закладів охорони здоров'я	19 731,695
Реконструкція закладів соціального захисту	2 731,461
Реконструкція закладів культури	304,384
Реконструкція центрів надання адмінштративних послуг	3 379,252
Капітальний ремонт житлового фонду комунальної власності	85 253,878
Капітальний ремонт будинків ОСББ	929,676
Встановлення приладів обліку теплової енергії	3 548,431
Реконструкція об'єктів житлово-комунального господарства	16 862,262
Реконструкція теплових мереж	1 098,062
Капітальний ремонт нежитлових приміщень	199,268
Реконструкція об'єктів інфраструктури міста	12 811,227
Реконструкція та капітальний ремонт доріг	40 957,065
Реконструкція екологічних об'єктів	14 491,940
Реконструкція об'єктів транспортного забезпечення	493,263

Встановлення малих архітектурних форм (дитячих та спортивних майданчиків)	18 686,878
Реконструкція парків	12 884,748
Разом	298 601,753

5. Інвестиції

Залучення прямих іноземних інвестицій є стратегічним напрямком інвестиційної політики. Основна частка залучених у місто іноземних інвестицій — прями іноземні інвестиції.

Упродовж 9 місяців 2016 року в економіку міста надійшло 13,8 млн.дол.США іноземних інвестицій. Загальний обсяг акціонерного капіталу нерезидентів станом на 01.10.2016 склав 813,1 млн.дол.США, що на 1,6% менше, ніж на 01.01.2016 (826,6 млн.дол.США).

В економіку міста залучено 94,1% від обсягу прямих іноземних інвестицій області. У розрахунку на одного мешканця міста цей показник склав 1076,2 дол.США.

Приріст інвестицій спостерігався у сфері виробництва хімічних речовин і хімічної продукції на 33,0%, тимчасового розміщення й організації харчування — на 85,2%, інформації та телекомунікації — на 29,9% та у фінансовій та страховій діяльності — на 5,2%.

Капітал нерезидентів спрямовано, переважно, у промисловість (64,5% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій), а саме: у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (21,8%), машинобудування (24,8%), металургійне виробництво (10,8%) та постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (5,9%).

Прямі іноземні інвестиції в економіку м.Запоріжжя надходили із більш, ніж 50 країн світу. Найбільші інвестори: Кіпр, Швеція, Республіка Корея.

6. Житлово-комунальне господарство

Житловий фонд комунальної власності м.Запоріжжя станом на 01.01.2017 налічував 3609 житлових будинків комунальної власності, 148 будинків житлово-будівельних кооперативів та 541 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

За терміном експлуатації житловий фонд у процентному співвідношенні поділяється:

- термін експлуатації до 30 років — 541 будинків (13,8%);
- термін експлуатації 50 років — 1096 будинків (31,8%);
- термін експлуатації більше 50 років — 1972 будинків (54,3%).

У складі житлового фонду 297 будинків признано ветхими та 3 будинків — аварійними.

За рівнем благоустрою житловий фонд розподіляється:

- 2684 будинків (74,37%) забезпечені центральним опаленням;
- 1702 будинків (54,16%) — центральним гарячим водопостачанням;
- 3440 будинків (95,31%) — центральним холодним водопостачанням;
- 3309 будинків (91,69%) газифіковано.

Розподіл житлових будинків по фізичному зносу:

- 189 будинок (0,6% від загальної площі) має понад 80% зносу;
- 701 будинки (4,1%) — від 61% до 80% зносу;
- 1753 будинків (41,2%) — від 41% до 60% зносу;
- 713 будинків (36,8%) — від 21% до 40% зносу;
- 253 будинків (17,3%) — до 20% зносу.

Обслуговування житлових будинків комунальної власності міста здійснює міське комунальне підприємство «Наше місто» Запорізької міської ради. Одним з головних напрямків роботи КП «Наше місто» є виконання поточного ремонту конструктивних елементів житлового фонду, виконання робіт з поточного ремонту відбувається по мірі надходження коштів за житлово-комунальні послуги від населення.

За рахунок обігових коштів КП «Наше місто» у 2016 році виконано наступні роботи:

- 9,155 тис.кв.м покрівель на 229 житлових будинках;
- 19,057 тис.п.м швів стінових огорожень 1144 квартирах;
- замінено 3,747 тис. пог.м внутрішньобудинкових мереж гарячого і холодного водопостачання та центрального опалення на 1253,97 тис. грн;
- заміна запірної арматури 4187 од. — 1 602,90 тис.грн;
- заміна 34 випусків інженерних мереж в будинки на суму 111,72 тис.грн;
- заміна 7-ми вікон на сходових клітках та ремонт 31 вікна;
- відновлення скління вікон — 128,8 кв.м.;
- заміна дверей входів у під'їзди, на покрівлю, в підвали — 119 шт.;
- ремонт дверей — 23 шт.

Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення в м. Запоріжжі надає КП «Водоканал». Підприємство надає послуги близько 900,000 тис. мешканців міста та трьох сільських районів (Запорізькому, Новомиколаївському та Вільнянському), 9,0 тис. підприємств та організацій.

Система водозабезпечення та водовідведення мають вкрай незадовільний стан. У комунальній власності і на балансі КП «Водоканал» знаходиться 2532 км водопровідних та 937 км каналізаційних мереж, з фізичним зносом 60%. Вже зараз потребують капітального ремонту 670 км водопровідних та 280 км каналізаційних мереж. Щорічно на цих мережах відбувається більше 5000 витоків водопроводів і до 14 тисяч засмічень каналізації.

КП «Водоканал» за власні кошти проводилися роботи з заміни найбільше зношених мереж водопроводу та каналізації. Упродовж 2016 року виконано:

- заміну 12 293 пог.м водопровідних мереж на суму 6 622,6 тис.грн;
- заміну 1482 пог.м каналізаційних мереж — 623,4 тис.грн;
- усунуто 4890 пошкоджень на мережах водопроводу та 14504 засмічень на мережах каналізації;
- ремонти та заміну 2 281 од. запірної арматури та 734 од. пожежних гідрантів;
- капітальний ремонт 2 контактних освітлювачів (КО-8, КО-13) та 7 електродвигунів 1000 кВт на водопровідних очисних спорудах ДВС-1 та ДВС-2.

Централізована система тепlopостачання м.Запоріжжя є однією з найбільших в Україні і забезпечує теплом понад 70% жителів міста.

Наразі Концерном «Міські теплові мережі» експлуатується 65 котелень. Протяжність теплових мереж складає 722,762 км у двотрубному обчисленні. Крім того, Концерном експлуатуються 16 насосних станцій та 52 центральних теплових пункти.

Для забезпечення якісного та надійного тепlopостачання на котельнях встановлено високотехнологічне обладнання різного рівня складності.

Концерн «Міські теплові мережі» забезпечує теплом і гарячою водою 15389 об'єктів міста, в т. ч. 3686 житлових будинків, 567 об'єктів бюджетної сфери, 123 дошкільних заклади, 156 шкіл, 121 лікарню та інших споживачів. Загальна площа житлового фонду міста, яку опалює Концерн «Міські теплові мережі», майже 13 млн.м², гарячим водопостачанням користується 485,5 тис. жителів міста.

Рівень розрахунків населення за житлово-комунальні послуги

Назва підприємства	Нараховано населенню за 2016 р., тис.грн	Сплачено населенням за 2016 р., тис.грн	% розрахунків населення
Концерн «МТМ»	996 673,37	857 796,53	97,0
КП «Водоканал»	220 976,90	225 029,30	101,8
МКП «Основаніє»	114 305,39	131 006,57	114,6
КП Наше місто	98 795,54	89 643,03	90,7
Разом	1 430 751,20	1 303 475,44	91,1

Динаміка заборгованості населення за звітний рік

Назва підприємства	Стан заборгованості населення на 01.01.2016, тис.грн	Стан заборгованості населення на 01.01.2017, тис.грн	Темп зміни заборгованості населення, % до початку року
Концерн «МТМ»	346 862,3	485 739,14	+40,04
КП «Водоканал»	116 047,3	116 499,00	+0,39
МКП «Основаніє»	143 790,02	137 459,47	-4,40
КП «Наше місто»*	—**	14 926,07	-
Разом	606 699,6	754 623,68	+24,38

* станом на 01.01.2017 за послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій

** підприємство розпочало надавати послуги з утримання будинків лише з 01.09.2016

Рівень тарифів на житлово-комунальні послуги

Послуга	Чинні тарифи (у 2016) грн/куб.м., грн/кв.м з ПДВ	Рівень відшкодування затвердженими тарифами фактичної собівартості (за 12 міс. 2016 року), %	Дата введення тарифу
Водопостачання			
тариф споживачам, які є суб'єктам господарювання у сфері централізованого водопостачання	1,90 / 1,90	86,9	01.01.2016 / 01.05.2016
тариф споживачам, які не є суб'єктам господарювання у сфері централізованого водопостачання	6,65 / 6,54	102,4	01.01.2016 / 01.05.2016
тариф на централізоване постачання холодної води (з використанням внутрішньобудинкових систем)	7,32 / 7,20	102,0	29.01.2016 / 05.07.2016
Водовідведення:			
тариф споживачам, які є суб'єктам господарювання у сфері централізованого водопостачання	1,99 / 2,00	74,7	01.01.2016 / 01.05.2016
тариф споживачам, які не є суб'єктам господарювання у сфері централізованого водопостачання	4,79 / 4,56	108,9	01.01.2016 / 01.05.2016
тариф на централізоване постачання холодної води (з використанням внутрішньобудинкових систем)	5,28 / 5,03	107,5	29.01.2016 / 05.07.2016
Гаряче водопостачання	72,37 / 66,89	86,8	01.07.2016
Опалення	28,44	86,8	01.07.2016
Утримання будинків і споруд та прибудинкових територій	2,87	122,24*	01.09.2016

* вересень-грудень 2016 р. за послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій з урахуванням перерахунків

Створення ОСББ

Створення ОСББ та сприяння їх розвитку є пріоритетними напрямками реформування системи ЖКГ в м. Запоріжжя.

Всього створено ОСББ в м. Запоріжжя на 01.01.2016 — 131, за 2016 рік створено 692 ОСББ, станом на 01.01.2017 року — 823 ОСББ у 841 будинку.

Кількість ЖБК на 01.01.2017 року — 148 ЖБК — площею 1012,775 тис.кв.м (7,21%).

Кількість будинків ОСББ у власному управлінні — 562 будинки площею 3558,725 тис.кв.м (25,32%).

По Програмі відшкодування відсоткових ставок за залученими в кредитно-фінансових установах короткостроковими кредитами, що надаються ОСББ та ЖБК на реалізацію енергозберігаючих та енергоефективних проектів в житлово-комунальному господарстві на 2015-2019 роки скористалися 21 ОСББ та ЖБК. За 2016 рік було відшкодовано 129,9 тис.грн відсотків за кредитами на енергозберігаючі та енергоефективні проекти будинків ОСББ та ЖБК.

7. Розрахунки за енергоносії

Інформація про стан розрахунків установ бюджетної сфери та комунальних підприємств, підпорядкованих Запорізькій міській раді, за електричну енергію, теплову енергію та природний газ за підсумками 2016 року

У м. Запоріжжі станом на 01.01.2017 рівень розрахунків за спожиту електричну енергію склав 100,0%, у тому числі:

- міський бюджет — 100,0% (прострочена заборгованість відсутня);
- Концерн «Міські теплові мережі» — 90,0% (загальна заборгованість — 22,924 млн.грн);
- КП «Водоканал» — 112,6% (загальна заборгованість — 36,682 млн.грн);
- МКП «Основаніє» — 124,4% (загальна заборгованість 0,072 млн. грн);
- ЗКП МЕ «Запоріжелектротранс» — 106,9% (загальна заборгованість — 1,393 млн.грн);
- КП ЕЗО «Запоріжміськсвітло» — 100,0% (заборгованість відсутня).

Рівень розрахунків Концерну «Міські теплові мережі» за природний газ, спожитий у 2016 році склав 63,7%, загальна заборгованість (з

урахуванням минулих років) — 1097,372 млн. грн, в тому числі основний борг — 899,865 млн.грн, штрафні санкції — 197,507 млн.грн.

Загальна заборгованість усіх категорій споживачів теплової енергії м. Запоріжжя перед Концерном «МТМ» станом на 01.01.2017 склала 774,412 млн.грн, у т.ч. населення — 485,739 млн. грн.

Рівень розрахунків установ бюджетної сфери, підпорядкованих міській раді, за природний газ спожитий упродовж 2016 року становить 102,0% (на 01.01.2017 прострочена заборгованість відсутня).

Рівень розрахунків населення м.Запоріжжя за природний газ спожитий у 2016 році становив 67,0%.

8. Транспорт

Робота транспорту загального користування має на меті гарантоване та ефективне задоволення потреб у безпечному і якісному транспортному обслуговуванні населення та підприємств міста, а також, створення сталого розвитку транспортного потенціалу в м. Запоріжжя.

На території міста працюють три автостанції, річковий порт та річковий вокзал, аеропорт. У м.Запоріжжі проходить 103,2 км головних залізничних колій, розташовано 8 пасажирських та вантажних залізничних станцій, діють 2 пасажирських залізничних вокзали (Запоріжжя-I та Запоріжжя-II). У складі ВСП «Запорізька дирекція залізничних перевезень» діють Запорізька дистанція навантажувально-розвантажувальних робіт та дитяча залізниця.

Упродовж 2016 року пасажирські перевезення в м.Запоріжжі здійснювалися на 91 автобусному маршруті 23 приватними автопідприємствами та ЗКПМЕТ «Запоріжелектротранс» (на 1 автобусному, 7 тролейбусних та 7 трамвайних маршрутах).

У навігаційний період перевезення пасажирів річковим транспортом здійснювало ДП «Адміністрація річкових портів» за двома приміськими напрямками до 6 причалів. Всього річковим транспортом перевезено 60,44 тис. дачників на суму 1,50 млн.грн, автотранспортом — 64,4 тис. пасажирів на 333,8 тис.грн.

Протяжність маршрутів електротранспорту в місті становить: трамвайних — 157,9 км, тролейбусних — 219,2 км. Довжина автобусних маршрутів коливається в середньому від 10,0 до 30,0 км, а декількох — і до 47,1 км.

Середня добова кількість техніки на міських транспортних маршрутах складалася з 923 од. автобусів різних класів, 73,1 од. трамваїв та 38,8 од. тролейбусів.

Загальний обсяг перевезень автотранспортом загального користування за 2016 рік становив 43,38 млн.чол. (109,3% від показника попереднього року), електротранспортом — 53,2 млн.чол.

У звітному періоді в маршрутній мережі міста відбулися зміни, а саме подовжено: автобусний маршрут «пр. Металургів-Великий Луг» до вул. Зеленої; тролейбусний маршрут №14, до кінцевої зупинки Сімферопольське шосе; трамвайний маршрут №14 до кінцевої зупинки «Запоріжцирк».

Змінено умови проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування: транспортні засоби мають відповідати вимогам екологічного стандарту ЄВРО — 2 та ЄВРО — 3; пріоритетними визначено категорії I та II класу (на 45-100 пасажиромісць) в звичайному режимі та класу А — в режимі маршрутного таксі (автобуси класу В виключено).

У транспортній системі міста відіграє важливе місце аеропорт, який має статус міжнародного. У порівнянні з 2015 роком значно покращилася його робота, так пасажиропотік збільшився в 2,1 рази та становив 137,4 тис. пасажирів, вантажопотік зріс в 1,6 рази та становив 3,4 тис.тонн. Упродовж року обслуговано 2407 рейсів. Приріст кількості пасажирів, що користуються послугами аеропорту, забезпечили міжнародні перевезення та рейси до столичних аеропортів.

9. Торгівля та послуги

Обсяг обігу роздрібної торгівлі за 9 місяців 2016 року склав 39,65 млрд.грн, що на 13,6% більше, ніж у відповідному періоді 2015 року. У розрахунку на одну особу цей показник становив 3,45 тис.грн (на 13,2% більше).

Обсяг реалізованих послуг за 2016 рік у порівнянні з 2015 роком збільшився на 9,2% та становив 6926,87 млн.грн, населенню реалізовано послуг на 2296,9 млн.грн, що на 3,6% більше, ніж торік.

У 2016 році торговельну мережу міста представляли понад 2247 підприємств торгівлі та 777 підприємств ресторанного господарства, у тому числі : ТОВ «АТБ-Маркет», ПП «Білла-України», ТОВ «Сільпо-Фуд», ТОВ «Ашан Україна гіпермаркет», ТОВ «Метро Кеш енд Кері Україна», будівельний супермаркет «Епіцентр», ТОВ «Велика Кишеня», ТЦ «Варус», магазини «Брусничка», ресторани «Боулінг «Космік», «Sir Lancelot», «Гранд-Палас», «Раут», «Інтурист», «Банзай», «Рибацький стан», «Карусель», «Версаль», «Готель ресторан «Україна», «Запорізька Січ» та кафе «Олександрівський повіт», «Парадіз-коктейль», «Патіфон», «Токі», «Ноев ковчег», «Парк Авеню», «Луїзіана», «Три гнома», «Арагві»,

«Наїрі», «Купідон», «Кавказька кухня», «Пальміра», «Терра», «Фонтан», «Зірка сходу», «Аристократ», «Санта-Фе», «Венеція», «Шелест», «Фієста», «Розмарин», «Вілла-Оліва», «Азія», «Виноград», «Ані», «Шафран» та інші.

Упродовж 2016 року відкрито 989 нових об'єктів сфери обслуговування, що на 13,4% більше, ніж торік. Зокрема відкрито 231 магазин, 93 об'єкти ресторанного господарства, 142 об'єкти з надання послуг, 444 тимчасові споруди для здійснення підприємницької діяльності, 50 аптек, 1 торговельний павільйон, 25 торговельно-зупинкових комплексів та 3 склади.

З метою забезпечення мешканців міста продуктами харчування за прийнятними цінами в звітному періоді в районах міста проведено 581 сільськогосподарський ярмарок, загальний роздрібний товарообіг яких склав 4,66 млн.грн.

Загальна кількість місць на ринках міста становила 26,6 тис.од., середня заповнюваність торговельних місць за 2016 рік склала 56,9%.

10. Фінанси та бюджет

За 2016 рік до бюджету міста надійшло 6 067,0 млн.грн доходів, з них до загального фонду — 3 469,4 млн.грн, спеціального — 257,4 млн.грн та офіційних трансфертів — 2 340,2 млн.грн. План звітної року по доходах виконано в цілому на 103,2%. У порівнянні з 2015 роком фінансовий ресурс міста збільшився на 1 687,9 млн.грн або на 38,5%.

Зростання доходів пов'язано зі змінами, внесеними до бюджетного та податкового законодавства, прийнятими та впровадженими в рамках реформи з бюджетної децентралізації, а саме запровадженням єдиної ставки оподаткування доходів фізичних осіб, збільшенням ставок єдиного податку, екологічного податку та акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі пального та передачею з державного бюджету низки адміністративних зборів.

План по доходах загального фонду виконано на 102,5%, при цьому майже по всіх його джерелах. У порівнянні з попереднім роком відбулося зростання зазначених доходів на 1 261,3 млн.грн або на 57,1%, в основному за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 645,6 млн.грн) та місцевих податків і зборів (на 465,6 млн.грн).

Порівняно з минулорічним показником надходження доходів спеціального фонду зросли на 59,2 млн.грн або майже на третину. Зазначене обумовлено збільшенням власних надходжень бюджетних установ на 39,9 млн.грн та коштів від відчуження майна комунальної власності — на

17,4 млн.грн У складі спеціального фонду обсяг доходів бюджету розвитку становив 13,3% та складав 34,2 млн.грн, у т.ч. кошти від відчуження комунального майна — 23,2 млн.грн, пайової участі у розвитку інфраструктури міста — 7,2 млн.грн та від продажу землі — 3,6 млн.грн.

11. Соціальна сфера

Заробітна плата

Середньомісячна заробітна плата, нарахована на одного штатного працівника підприємств з кількістю працюючих 10 осіб та більше, за 2016 рік становила 5379,90 грн, що на 5,9% більше, ніж по області та на 3,8% — ніж по Україні.

Рівень середньомісячної заробітної плати м.Запоріжжя в 3,4 рази перевищував встановлені державні соціальні стандарти (мінімальну заробітну плату та прожитковий мінімум для працездатної особи — 1600,0 грн). У порівнянні з 2015 роком (4470,2грн) вона збільшилася на 20,4%.

Рівень заробітної плати м.Запоріжжя перевищує відповідний показник наступних міст: Миколаєва — 3,0%, Одеси — 6,5%, Дніпра — на 7,2%, Харкова — на 16,8%.

Заборгованість із виплати заробітної плати

За даними органів статистики станом на 01.01.2017 загальна заборгованість із виплати заробітної плати в місті становила 43439,5 тис.грн, з якої 71,1% припадає на підприємства державної форми власності.

Заборгованість утворилася на 28 підприємствах, з них: 16 — активних підприємств з сумою боргу 32334,3 тис.грн (74,4% від загальної суми заборгованості), 10 — підприємств-банкрутів — 10963,9 тис.грн (25,3%) та 2 — неактивних підприємства — 141,3 тис.грн (0,3%).

У порівнянні з початком року загальна сума заборгованості із виплати заробітної плати збільшилася на 22260,6 тис.грн або вдвічі; на економічно активних підприємствах — на 20787,1 тис.грн або в 2,8 рази. Це зумовлено утворенням і накопиченням наприкінці року заборгованості в структурних підрозділах ВАТ «Запоріжжяобленерго», борги якого становили 16,35 млн.грн або половину заборгованості по місту. Крім того, майже 20% усієї заборгованості належить підприємствам, що перебувають у різних процедурах банкрутства (ЗДП «Кремнійполімер» (5,84 млн.грн), ЗДП «Радіоприлад» (1,87 млн.грн)). За статистичними

даними станом на 01.01.2017 заборгованість із виплати заробітної плати серед комунальних підприємств міста відсутня.

З метою зменшення заборгованості із виплати заробітної плати упродовж 2016 року проведено 12 засідань міської та 95 районних комісій, на яких було заслухано 467 звітів керівників підприємств-боржників.

Триває робота з дебіторами підприємств-боржників з виплати заробітної плати. Упродовж року направлено 527 листів з питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати, в т.ч. 37 — профспілковим організаціям, 12 — дебіторам підприємств-боржників, 23 — до правоохоронних органів тощо.

Проведено 54 співбесіди керівників районів з керівниками підприємств-боржників із виплати заробітної плати, 9 семінарів («круглих столів»), на яких були присутні 167 керівників підприємств, підготовлено 12 публікацій у засобах масової інформації.

Направлено 95 пропозицій Головному управлінню Держпраці у Запорізькій області, щодо включення до планів проведення перевірок підприємств, на яких наявна заборгованість із виплати заробітної плати.

За результатами проведеної роботи упродовж 2016 року підприємствами м.Запоріжжя погашено заборгованість із виплати заробітної плати в розмірі 60307,0 тис.грн.

Заборгованість по соціальних виплатах

У 2016 році своєчасно виплачувалася заробітна плата працівникам бюджетної сфери. Для недопущення простроченої кредиторської заборгованості впорядковано строки виплати заробітної плати. На оплату праці з нарахуваннями працівникам бюджетних установ спрямовано 1 734,3 млн.грн. Заборгованість на кінець року відсутня. Середня заробітна плата працівників бюджетної сфери склала 3 303 грн.

Видатки на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям — сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, прийомним батькам та сім'ям проведено в повному обсязі та становили 643,1 млн.грн.

За інформацією Головного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області заборгованість з обов'язкових платежів до Пенсійного фонду України в м.Запоріжжі станом на 01.01.2017 складала 161860,9 тис.грн, з яких заборгованість зі сплати страхових внесків — 12358,6 тис.грн.

12. Стан ринку праці

У м. Запоріжжі діє Програма зайнятості населення на період до 2017 року, в рамках якої впродовж 2016 року працевлаштовано 5297 осіб (у т.ч. 267 вимушено переміщених осіб та демобілізованих військовослужбовців, які брали участь в АТО). Рівень працевлаштування зареєстрованих безробітних на кінець звітного періоду склав 26,1% (майже на рівні 2015 року).

Упродовж 2016 року статус безробітного мали 20 274 особи. На кінець грудня 2016 року навантаження на одне вільне робоче місце склало 16 осіб (проти 88 осіб у 2015 році).

За січень-грудень 2016 року створено 53 робочих місця шляхом одноразово виплаченої допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності; ліквідовано 1 787 робочих місць для найманих працівників у фізичних осіб.

Наявність вільних робочих місць збільшилася з 88 од. у 2015 році до 327 од. у 2016 році. У громадських роботах та інших роботах тимчасового характеру брали участь 1308 осіб. За направленням Запорізької міської служби зайнятості упродовж 2016 року навчалися 909 безробітних (що складає 4,5% від загальної кількості безробітних).

13. Малий та середній бізнес

У 2016 році кількість суб'єктів малого та середнього підприємництва зменшилася на 8,6% у порівнянні з 2015 роком та станом на 01.01.2017 склала 44,4 тис.од., чисельність зайнятих в цьому секторі економіки (включаючи фізичних осіб-підприємців) зменшилася на 5,6% та склала 121,1 тис. осіб.

Надходження від суб'єктів малого та середнього підприємництва до бюджетів усіх рівнів склали 2672,2 млн.грн, що на 24,0% більше, ніж торік. Частка надходжень від суб'єктів малого та середнього підприємництва до бюджетів всіх рівнів склала 20,3%.

14. Адміністративні послуги

У м.Запоріжжі постійно удосконалюється система надання послуг населенню. Так, у 2016 році організовано прийом електронних документів через сайт Центру надання адміністративних послуг та відкриту електронну систему опрацювання заяв. Для зручності обслуговування

мешканців міста створено чотири філії: по Заводському району (вул.Л.Чайкіної, 56), Дніпровському та Хортицькому (вул. Кияшка, 22), Комунарському (вул.Чумаченка, 35), Вознесенівському (Центральна філія) (бул.Центральний, 27).

Наразі Центр надає 77 видів адміністративних послуг та співпрацює з 16 адміністративними органами, з яких 4 — органи місцевого самоврядування, 12 — обласних та територіальних органів центральної виконавчої влади.

Упродовж року адміністраторами ЦНАП надано 31,4 тис. консультацій, майже 16,0 тис. документів (у т.ч. дозвільного характеру), зареєстровано 7,25 тис. декларацій та відмовлено у видачі 847 документів дозвільного характеру і реєстрації 583 декларацій.

15. Освіта

У 2016 році в м.Запоріжжі функціонував 121 загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів, у т.ч. — 116 комунальної форми власності (62231 учень проти 61160 у 2015 році) та 5 приватної. Крім того, 2 навчальні заклади призупинили свою діяльність з об'єктивних причин (ЗНЗ №53 — капітальний ремонт, ЗНВК «Освіта» — відсутній контингент денних класів).

Для навчання обдарованих, талановитих та здібних дітей забезпечено роботу 35 закладів: 9 ліцеїв, 3 колегіумів, 17 гімназій, 6 спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням окремих предметів.

У порівнянні з 2015 роком загальна кількість класів зросла на 48 од. та становила 2371 од.; кількість учнів збільшилася на 1071 особу та становила 62231 особу.

З метою надання своєчасної та гарантованої державою допомоги дітям з особливими освітніми потребами, в т.ч. з інвалідністю, в рамках проведення науково-педагогічного експерименту «Розвиток інклюзивного освітнього середовища у Запорізькій області» визначено експериментальними майданчиками для впровадження інклюзивної освіти навчальні заклади № 3, 66, 83, «Основа». Кількість інклюзивних класів збільшено в 2,7 рази, а чисельність учнів у них — у 4,2 рази. Серед 350 дітей, які навчаються в них, 41 — з особливими освітніми потребами. Для створення комфортних умов для дітей з особливими потребами з бюджету міста виділено 101,50 тис.грн (на облаштування пандусів та туалетних кабінок у 7 загальноосвітніх навчальних закладах).

У м. Запоріжжі розташовано 17 професійно-технічних навчальних закладів, джерелом фінансування яких визначено місцевий бюджет. У 2016 році на їх утримання виділено понад 150 млн.грн.

У 2016 році на 39 од. збільшено кількість груп продовженого дня (до 339 од.), що дозволило додатково охопити корисною зайнятістю у другій половині дня 1145 дітей.

Загальна кількість дитячих навчальних закладів (ДНЗ) міста становила 143 од., у т.ч. 135 комунальної форми власності, 6 — приватної, 2 — державної. За функціональною ознакою ДНЗ поділяються на 10 дитячих садків, 108 ясел-садків, 5 центрів розвитку дитини, 20 НВК (8 — типу «ЗНЗ-ДНЗ», 12 — типу «ДНЗ-ЗНЗ»); за видами ДНЗ розподілені таким чином: 97 загального розвитку, 38 комбінованого типу (із спеціальними та санаторними групами), 3 санаторних, 5 спеціальних.

Всього у навчальних закладах отримують дошкільну освіту 26598 дітей у 1171 групі. Загальна чисельність дітей від 3-х до 6 (7) років складає 30046 дітей, з яких у ДНЗ отримують дошкільну освіту 21265 дітей. Показник охоплення дітей дошкільного віку (від 3-х до 6 (7) років) складає 70,8% (найвищі показники в Комунарському, Дніпровському, Хортицькому та Шевченківському районах).

Упродовж 2016 року з метою забезпечення дітей дошкільною освітою вжито дієвих заходів щодо розвитку мережі, активізації процесу відновлення дошкільних навчальних закладів. Всього у 2016 році відкрито 27 додаткових груп (405 місць). До комунальної власності територіальної громади м.Запоріжжя прийнято 7 дошкільних закладів від ПАТ «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» (у Заводському, Вознесенівському, Дніпровському, Хортицькому районах), в яких додатково відкрито 12 груп (на 272 дитини). За рахунок відкриття додаткових груп черга на влаштування дітей до дитячих садочків зменшилася майже вдвічі (з 1569 дітей на початок року, до 784 дітей на кінець року).

Крім того, відновлюються будівлі дошкільних навчальних закладів, які тривалий час не функціонували за призначенням: ДНЗ №1 (Олександрівський район), №144 (Комунарський), №169 (Заводський), №220 (Дніпровський район), №186 (Вознесенівський), №100 (Шевченківський).

16. Охорона здоров'я

Мережа закладів охорони здоров'я м. Запоріжжя складається з 33 комунальних закладів первинного та вторинного рівнів надання медичної допомоги населенню. До мережі галузі охорони здоров'я міста також відносяться КЗ «Інформаційно-аналітичний центр медичної статистики департаменту охорони здоров'я Запорізької міської ради», КЗ «Міський Центр здоров'я». Стаціонарну допомогу надають 17 закладів охорони здоров'я, в тому числі 10 лікарень загального профілю, 2 дитячі лікарні, 4

пологових будинки, 1 лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги. Амбулаторну медичну допомогу здійснюють 8 центрів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД), 7 стоматологічних та 1 студентська поліклініка.

У 2016 році реорганізовано ДЗ «Клінічна лікарня станції Запоріжжя-2 ДП «Придніпровська залізниця» шляхом перетворення в КУ «Міська лікарня №1» та перейменовано КУ «Центральна лікарня Орджонікідзевського району» на КУ «Запорізька міська клінічна лікарня №10».

Кількість штатних лікарських посад у звітному періоді зменшилася на 37,5 штатних одиниць і склала 3028,25 од.

Забезпеченість штатними посадами лікарів за 2016 склала 40,2 од. на 10 тис. населення, що на 0,5% нижче, ніж в минулому році та на 12,0% менше, ніж у середньому по області. Цей показник по медичних сестрах становив 70,2 од., що на 1,2% менше, ніж торік та на 18,0% менше, ніж по області.

Укомплектованість штатних лікарських посад фізичними особами по м.Запоріжжю становить 75,3 од., що майже на рівні минулого року але нижче, ніж по області на 5%. Кількість лікарів пенсійного віку складає 611 осіб, що становить 26,9% від загальної кількості, медичних сестер — 769 осіб (18,5%).

На кінець 2016 року залишалися вакантними 255 лікарських посад, з них: 22 посади — терапевтів, 19 — сімейних лікарів, 15 — рентгенологів, 12,5 — лаборантів, 12 — анестезіологів, 6,2 — отоларингологів, по 5,5 — лікарів функціональної діагностики. приймального покою, статистиків; 4,25 — ортопедів-травматологів, у т. ч. дитячих — 2,5, кардіологів — 3,5.

Упродовж 2016 року пройшли атестацію 363 лікарів (з них 62 лікарі загальної практики — сімейної медицини) та 610 медичних сестер.

Продовжується спеціалізація лікарів інших спеціальностей на лікарів загальної практики — сімейної медицини. Укомплектованість лікарських посад по центрах ПМСД становить 78,7% фізичними особами — 94,6% на зайняті посади. Кількість лікарів пенсійного віку по центрах ПМСД складає 175 осіб, або 34,3% від кількості фізичних осіб лікарів.

Укомплектованість штату медичних сестер у центрах ПМСД становила 67,5%, що на 2,0% менше, ніж у 2015 році, з них особи пенсійного віку — 22,7%.

17. Культура

У комунальній власності м. Запоріжжя перебувають 58 закладів культури та мистецтв, у тому числі:

- 2 міські театри: муніципальний театр-лабораторія «Ві», муніципальний театр танцю;
- 13 шкіл естетичного виховання: 8 музичних шкіл, 4 школи мистецтва та дитяча художня школа;
- 37 міських публічних бібліотек: 17 бібліотек-філій для дітей, 20 бібліотек-філій для дорослого населення;
- 4 палаци: «Орбіта», «Титан», «Хортицький», «Заводський»;
- міський центр народної творчості та культурно-освітньої роботи «Народний дім»;
- 1 кінотеатр кіноконцертний зал ім. О. Довженка.

У 2016 році поповнено бібліотечний фонд на 37,58 тис. примірників на загальну суму 1409,481 тис.грн. Середні витрати на 1 бібліотеку становили 504,23 тис.грн.

У 2016 році комунальними палацами культури проведено 1212 культурно-мистецьких заходів, які відвідало 255,3 тис.осіб, з них 90,2 тис. — діти. Упродовж року в палацах культури працювало 107 клубних формувань, які налічували 2,8 тис.осіб, з яких 1,4 тис. — діти.

У кіноконцертному залі ім. О. Довженка відбулося 4845 кіносеансів, які відвідали 66,4 тис.осіб. проти 45,426 тис.осіб у 2015 році. Касовий збір збільшився на 33% та склав 3030,2 тис.грн. Особливу увагу кіноконцертний зал ім. О. Довженка приділяє соціально незахищеним верствам населення шляхом проведення тематичних заходів. Так, у 2016 році пільгові сеанси відвідало 7,0 тис.осіб, дитячі кіноранки — 16,7 тис. дітей, що вдвічі більше ніж торік.

У школах естетичного виховання позашкільну освіту отримують 6099 учнів.

18. Екологія

Місто Запоріжжя є потужним виробником високоякісних сталей, кольорових металів, феросплавів, абразивної продукції, силових трансформаторів, різноманітного обладнання, легкових автомобілів тощо. Значна частина промислових підприємств розташована в центрі житлових забудов, що формує основне техногенне навантаження на довкілля міста.

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря міста є промислові підприємства, викиди яких становлять 60-80% від загального валового викиду забруднюючих речовин та автотранспорт (викиди становлять 40%).

Викиди підприємств: ПАТ «Запоріжсталь», ПАТ «Дніпроспецсталь», ПрАТ «Запоріжжкокс», ПАТ «Український графіт», ПАТ «Запорізький завод

феросплавів», ПрАТ «Запоріжсклофлюс», ПрАТ «Запоріжвогнетрив», ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат», ПАТ «Запорізький абразивний комбінат», ПАТ «Запорізький автомобілебудівний завод», ЗДП «Кремнійполімер», ПАТ «Мотор Січ» складають 95% від загального обсягу викидів забруднюючих речовин зі стаціонарних джерел по місту.

За даними Головного управління статистики в Запорізькій області у 2015 році звітували за формою 2ТП-повітря 204 підприємства, як такі, що здійснювали викиди забруднюючих речовин (без вуглецю діоксиду) в атмосферне повітря від стаціонарних джерел.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря міста, тис.т/рік

Викиди	Роки				
	2012	2013	2014	2015	2016
Усього, у тому числі:	139,2	140,0	124,7	114,7	дані відсутні
від стаціонарних джерел	92,3	94,1	86,7	83,3	дані відсутні
від автотранспорту	46,9	45,9	38,0	31,4	дані відсутні

Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (без урахування вуглецю діоксиду) за даними Головного управління статистики у Запорізькій області за 2015 рік склали 83,3 тис. тонн, що становить 96,0% до обсягів викидів за 2014 рік.

Рівень забрудненості атмосферного повітря в житловій забудові залишається «неприпустимим» та «помірно небезпечним». У зоні житлової забудови під факелом викидів промислових підприємств у 2016 році виконано 1368 досліджень стану атмосферного повітря. Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин виявлено в 220 випадках, що складає 16,8% від загальної кількості проб. Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин у 2016 році, були зафіксовані по вмісту в повітрі пилу, фенолу, сірковуглецю та сірководню.

Найбільше забруднення атмосфери за вказаний період поточного року зазначалося у Вознесенівському, Заводському, Дніпровському та Шевченківському районах міста. Як і в минулі роки, нижче

середньобагаторічного показника реєструвалося забруднення атмосфери в Хортицькому, Комунарському і Олександрівському районах.

Річка Дніпро є джерелом водопостачання промислових об'єктів міста, джерелом енергії, а також повністю задовольняє господарсько-питні потреби міста, є транспортною артерією та цінним рекреаційним ресурсом. Упродовж останніх років забір води по місту складає 198-248 млн. м3/рік. Загальний скид поверхневий вод за 5 років зменшився зі 144,1 млн. м3/рік до 121,5 млн. м3/рік.

За результатами ДУ «Запорізький обласний лабораторний центр МОЗ України» у 2016 році відібрано 250 проб води з р.Дніпро для проведення досліджень по санітарно-хімічним показникам, з них 26 проб не відповідали гігієнічним нормам (10,4%).

Для проведення досліджень по бактеріологічним показникам у 2016 році відібрано 251 проб води з р. Дніпро, відхилення зареєстровані в 35 пробах, що складає 13,9 %.

Забір і використання свіжої води по м. Запоріжжю, млн.м3/рік

	2012	2013	2014	2015	2016
Забір води	248,4	228,9	218,0	202,9	197,6
Використання свіжої води	226,0	215,6	207,1	164,3	160,3

Скид зворотних вод по м. Запоріжжю, млн.м3/рік

	2012	2013	2014	2015	2016
Усього	144,1	141,2	134,5	130,0	121,5
Нормативно очищені	50,86	51,02	47,80	45,83	43,28
Забруднені без очистки	0,544	0,055	0,034	0,083	0,028
Недостатньо очищені	63,67	64,56	64,04	60,12	55,04
Нормативно чисті без очистки	29,04	25,53	22,61	24,00	23,12

Скид забруднюючих речовин у водні об'єкти м. Запоріжжя, тис.т/рік

2012	2013	2014	2015	2016
34,18	33,12	32,13	28,006	23,551

Основними водокористувачами в м. Запоріжжі є ПАТ «Запоріжсталь» та КП «Водоканал». Обсяги використання води та скидів цих підприємств складають більше 9% від загальних показників по місту. Так, у 2016 році ПАТ «Запоріжсталь» забрано 101,5 млн.м3 води, скинуто — 63,44 млн.м3 зворотних вод; КП «Водоканал» забрано 91,11 млн.м3 води, скинуто — 53,75 млн.м3 зворотних вод.

Наразі в місті відходи розміщуються на наступних полігонах: полігон ТПВ №1 (площа — 47,07 га), накопичувач-випарювач АТ «Мотор Січ» (1,55 га), полігон ПАТ «Запорізький автомобілебудівний завод» (2,5 га), полігон промислових відходів у балці Середня (загальна площа — 221 га). На території балки Середня розташовано ділянки наступних підприємств-користувачів: ПАТ «Запоріжсталь» (3 ділянки загальною площею 112,8 га), ПрАТ «Запоріжжкокс» (45,8 га), ПАТ «Дніпрспецсталь» (2 ділянки загальною площею 40,69 га), ПАТ «Запорізький завод феросплавів» (15,5 га), ТОВ «Технопромекспорт» (6,0 га). Також, на території міста знаходиться відстійник-шламонакопичувач балка Капустянка (площа — 148,46 га), який входить до комплексу позамайданчикowego шламовидалення ПАТ «Запоріжсталь».

За даними Головного управління статистики в Запорізькій області загальний обсяг відходів (I-IV клас небезпеки), накопичених у місті на кінець 2015 року, склав 118,72 млн.т, у т.ч. I-III класів небезпеки — 761,38 тис.т.

У 2015 році утилізовано 1 866,54 тис.т відходів I-IV класів небезпеки, у т.ч. I-III класів небезпеки — 5,119 тис.т. Кількість переданих відходів I-IV класів небезпеки стороннім організаціям у 2015 році склала 268,23 тис.т, у т.ч. I-III класів небезпеки — 7,13 тис.т.

Для вирішення проблемних питань у сфері екології, забезпечення екологічної безпеки, захисту життя і здоров'я населення міста від негативного впливу зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища, досягнення гармонійної взаємодії суспільства і природи рішенням Запорізької міської ради від 24.12.2012 №24 затверджено Програму природоохоронних заходів, спрямованих на охорону навколишнього середовища, раціональне використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки міста Запоріжжя (далі — Програма).

Програмою визначено пріоритетні напрямки та комплекс заходів щодо підвищення рівня суспільної екологічної свідомості, мінімізації та запобігання викидам і скидам забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, утворення відходів, поліпшення стану водних ресурсів, ліквідації підтоплення, берегоукріплення, охорони та раціонального використання надр, забезпечення екологічно збалансованого природокористування, належного утримання зелених насаджень та об'єктів природно-заповідного фонду, а також зменшення негативного впливу викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря на здоров'я населення. Термін виконання Програми — 2012-2017 роки.

З початку реалізації Програми виконувалися 155 заходів, з них з кінцевим терміном реалізації 2012-2016 роки — 96 заходів.